

Rozbudowa współpracy ze społeczeństwem obywatelskim w krajach Partnerstwa Wschodniego i w Rosji

„Program na rzecz rozbudowy współpracy ze społeczeństwem obywatelskim w krajach Partnerstwa Wschodniego i w Rosji” (Program) od 2014 roku wspiera społeczeństwa obywatelskie w pełnieniu przez nie roli demokratycznych podmiotów oraz w aktywnym udziale w kształtowaniu procesów transformacji w tych krajach.

W celu umacniania wolności, bezpieczeństwa i dobrobytu w naszym bezpośrednim sąsiedztwie – a tym samym także w UE i Niemczech – rząd federalny wspiera w ramach tego Programu **działania mające na celu tworzenie i rozwijanie trwałych struktur społeczeństwa obywatelskiego służących współpracy między demokratycznymi, pozarządowymi podmiotami z Niemiec oraz krajów Partnerstwa Wschodniego (Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Republika Mołdawii i Ukraina), a także z Rosji.**

Celem Programu jest tworzenie długotrwałych kooperacji, nawiązywanie współpracy opartej na równych zasadach i równoprawny podział zadań między partnerami projektów w Niemczech i krajach, które uczestniczą w Programie. Program obejmuje całe spektrum projektów realizowanych w dziedzinie kultury i polityki oświatowej.

W piątym roku trwania łamiącej prawo międzynarodowe wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie, ze względu na coraz bardziej malejącą przestrzeń do działań dla **podmiotów i struktur społeczeństwa obywatelskiego**, w wielu częściach regionu ich wspieranie pozostaje tym bardziej istotne.

1. Wzmocnienie pluralizmu i odporności – na rzecz wspierania różnorodności opinii i mediów oraz przeciwdziałania dezinformacji.

Pluralizm jest zasadniczym elementem nowoczesnych demokracji, których legitymizacja polega przede wszystkim także na tolerancji wobec istniejącej w społeczeństwie różnorodności poglądów, interesów i wartości.

W ramach Programu wspierane są projekty, które wzmacniają różnorodność w zakresie informacji, opinii i mediów, przeciwdziałają FIMI (zagranicznej manipulacji informacjami i ingerencji w informację), a także zwiększają odporność na tego rodzaju działania w krajach objętych Programem. Projekty mają przyczynić się do zwiększenia odporności społeczeństw na nierzetelne i fałszywe informacje – poprzez wzmocnienie pozycji i odpowiednie szkolenie osób pracujących w mediach oraz poprzez lepszy dostęp do wysokiej jakości, pluralistycznej (lokalnej) oferty medialnej. W ramach tego mogą być również wspierane działania na rzecz rozwijania i wykorzystywania technologii z zakresu cyberbezpieczeństwa.

2. Wsparcie praw człowieka i dyskursów dotyczących wartości – w celu pogłębienia wzajemnego zrozumienia.

W ramach realizacji tego celu mogą być wspierane zwłaszcza projekty z zakresu wzajemnej wymiany oraz z dziedziny kultury. Projekty koncentrujące się na organizowaniu spotkań mają umożliwić wymianę poglądów na temat podstawowych wartości, takich jak poszanowanie praw człowieka, legalność działań administracji, niezawisłość sądów, prawo jednostki do życia i swobodnego rozwoju lub zasada decyzji większościowych. Wspólne zaangażowanie na rzecz tych wartości zwiększa także wzajemne zrozumienie w regionie Partnerstwa Wschodniego oraz wiedzę o tych krajach w Niemczech. Do wsparcia kwalifikują się działania, które promują i wzmacniają ww. wartości podstawowe poprzez wymianę poglądów na płaszczyźnie społeczeństwa obywatelskiego lub poprzez działania w dziedzinie polityki kulturalnej, a także przyczyniają się do tworzenia sieci kontaktów między społeczeństwami obywatelskimi w krajach partnerskich oraz w kontekście europejskiej integracji i współpracy.

3. Stworzenie perspektyw na przyszłość i wspieranie transformacji demokratycznej – w celu wzmocnienia demokracji, przeciwdziałania korupcji i wsparcie procesu zbliżenia do UE.

W ramach tego celu mogą być wspierane inicjatywy wzmacniające demokratyczne dążenia do stworzenia dla wszystkich obywateli bezpiecznych społecznych perspektyw na przyszłość. Szczególnie w Ukrainie naszym priorytetem jest wspieranie reform i procesów transformacyjnych, także w kontekście integracji z UE oraz zachowanie i odbudowa struktur społeczeństwa obywatelskiego, które zostały osłabione lub zniszczone przez rosyjską wojnę napastniczą. Poza tym promujemy szczególnie projekty, które wspierają proces akcesyjny Ukrainy i Republiki Mołdawii do UE, perspektywę przystąpienia do UE Gruzji oraz zbliżenie do UE Armenii. W Rosji i na Białorusi koncentrujemy nasze wsparcie na tych segmentach społeczeństwa obywatelskiego, które – mimo nasilających się represji oraz ewentualnej działalności na uchodźctwie – są w stanie nadal działać wewnątrz kraju i angażują się na przykład w działania na rzecz przestrzegania praw podstawowych. Do wsparcia kwalifikują się również działania w zakresie kształcenia akademickiego, zawodowego i społecznego oraz pogłębiania wiedzy w tym zakresie, które motywują do większego zaangażowania społecznego i umożliwiają partycypację polityczną i społeczną marginalizowanych grup społecznych. Obejmuje to również wsparcie dla osób zaangażowanych w działalność na rzecz społeczeństwa obywatelskiego oraz partnerów projektów, którzy w wyniku wojny, prześladowań, represji lub szczególnie trudnych uwarunkowań społecznych są narażeni na duże obciążenia.

4. Wsparcie dialogu i zbliżenia – działania na rzecz budowania zaufania w celu perspektywicznego przewyższania konfliktów regionalnych.

Wsparciem mogą zostać objęte przedsięwzięcia z zakresu kultury i edukacji, które w regionach, gdzie istnieją nierozwiązane konflikty, służą zapobieganiu kryzysom lub radzeniu sobie z nimi, przyczyniając się tym samym do stworzenia podstaw porozumienia. Ten cel wsparcia jest skierowany zwłaszcza do krajów Kaukazu Południowego (Armenia, Azerbejdżan, Gruzja) oraz Republiki Mołdawii. Chętnie widziane są propozycje projektów, które koncentrują się na

regionalnym wymiarze transgranicznej **współpracy państw regionu Morza Czarnego**, tworząc tym samym synergii z unijną strategią dla Morza Czarnego.

Ponadto w wyniku rosyjskiej wojny napastniczej lub represji ze strony władz państwowych mieszkańcy Ukrainy, Rosji i Białorusi opuścili swoje kraje i osiedlili się w innych państwach Partnerstwa Wschodniego, ponieważ ze względu na swoje przekonania byli narażeni na zagrożenia i represje. Do wsparcia kwalifikują się też projekty, które wspierają dialog i udział tych osób w życiu społecznym, wzmacniają powiązania ze społeczeństwem obywatelskim nowej ojczyzny, a tym samym przyczyniają się do budowania odpornych, inkluzywnych i demokratycznych społeczeństw.

Priorytety dla poszczególnych krajów w 2027 roku:

- **Armenia/ Azerbejdżan:** Propozycje projektów na rzecz transgranicznego wspierania procesu pojednania na szczeblu społeczeństwa (obywatelskiego).
- **Armenia:** Propozycje projektów na rzecz dalszego wspierania zbliżenia Armenii do UE.
- **Białoruś:** Promocja niezależnego krajobrazu medialnego na uchodźctwie oraz niezależności języka i kultury białoruskiej.
- **Gruzja:** Propozycje projektów na rzecz wspierania pluralistycznego i odpornego społeczeństwa obywatelskiego i krajobrazu medialnego oraz zwalczanie dezinformacji.
- **Ukraina:** Propozycje projektów, które przyczyniają się do realizacji celów niemiecko-ukraińskiego sezonu kulturalnego 2027/2028.

Warunki formalne (dalsze informacje znajdują się w odpowiedziach na najczęściej zadawane pytania – FAQ):

Projekty z zakresu współpracy społeczeństwa obywatelskiego mogą otrzymać wsparcie, jeżeli są realizowane w **Niemczech, Armenii, Azerbejdżanie, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Ukrainie lub w Rosji** i obejmują co najmniej dwie organizacje realizujące projekt (jedna z Niemiec i co najmniej jedna z krajów docelowych). Ponadto chętnie widziany jest też udział organizacji partnerskich z **Francji** oraz/lub z **Polski** w ramach współpracy Trójkąta Weimarskiego. Do wsparcia kwalifikują się również projekty realizowane z organizacjami partnerskimi znajdującymi się tymczasowo na uchodźctwie w regionie lub w Niemczech.

Wspierane są **wyłącznie projekty i struktury socjetywnego społeczeństwa obywatelskiego**, a nie podmioty z obszaru działań państwa lub gospodarki.

Środki przeznaczone na wsparcie są środkami finansowymi na projekty i podlegają zasadzie jednoroczności budżetowej. W związku z tym zasadniczo projekty powinny zostać zakończone w trakcie 2027 roku, tj. do 31.12.2027 roku. Federalne Ministerstwo Spraw Zagranicznych przyjmuje także projekty, których realizacja trwa kilka lat (maksymalnie 3 lata), pod warunkiem szczegółowego i spójnego uzasadnienia.

Minimalna kwota wsparcia wynosi 50 000 euro. Wydatki na środki bezpieczeństwa istotne dla projektu zasadniczo kwalifikują się do finansowania. Szkice projektów (w języku niemieckim lub angielskim) można przysyłać od 7 sierpnia do 15 września 2026 roku wyłącznie za pośrednictwem następującej strony internetowej

<http://oepr.diplo.de>

Na tej stronie znajdują się dodatkowe informacje i wskazówki na temat składania szkiców projektów. Późniejsze dokonywanie zmian w przesłanych uprzednio szkicach projektów lub późniejsze ich złożenie nie jest możliwe.

Beneficjenci wsparcia są zobowiązani przedłożyć odpowiednią dokumentację związaną z wykorzystaniem wsparcia oraz sprawozdanie z realizacji projektu. Na podstawie tej dokumentacji Federalny Urząd Spraw Zagranicznych (BfAA) i Federalne Ministerstwo Spraw Zagranicznych weryfikują prawidłowe wykorzystanie środków i skuteczność projektów oraz całości programu wsparcia. Dokładne informacje można znaleźć w ogólnych i szczególnych postanowieniach dodatkowych w zakładce do pobrania („Downloads”) oraz w ramach decyzji dotyczącej wniosku.

W razie pytań proszę zapoznać się najpierw z najczęściej zadawanymi pytaniami (FAQ). Jeżeli nie uda się w ten sposób uzyskać odpowiedzi na pytania, właściwy zespół Federalnego Urzędu Spraw Zagranicznych chętnie służy pomocą, kierując w razie potrzeby do pracowniczek lub pracowników Federalnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych. W tym celu prosimy o kontakt na adres mailowy: oepr@bfaa.bund.de

W przypadku problemów technicznych przy korzystaniu ze strony internetowej <http://oepr.diplo.de> prosimy zwracać się bezpośrednio do następujących osób: pani Julia Meltke (E-Mail: f-pf-1-1-8@bfaa.bund.de) i pani Janett Stefaniak (E-Mail: f-pf-1-1-5@bfaa.bund.de).